

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ В УПРАВЛІННІ ПРИБУТКОМ

У процесі управлінської діяльності використовують різні види інформації. Найбільшу питому вагу у загальній кількості інформації мають економічні дані.

Теоретичні та методичні аспекти використання облікової інформації для управління прибутком досліджені в наукових працях таких вітчизняних та зарубіжних економістів, як Абрютіна М.С., Альбеков А.У., Білик М.Д., Бланк І.О., Бриттон Ф.Ф., Бутинець С, Вейтс Б., Власова Н.О., Гуляєва Н.М., Давидова Г.А., Кравченко Л.І., Леві М., Лігоненко Л.О., Нидлз А.І., Мазаракі А.А., Малевич Р.П., Омелянович Л.О., Петров П.В., Согомоян С.А., Соломатін А.Н., Ушакова Н.М. та інших.

Аналіз літературних джерел з проблем інформаційних потреб управління та способів їх задоволення свідчить, що ефективність механізму управління, насамперед, пов'язано з якісними змінами в інформаційній системі обліку.

Інформаційна система управління прибутком призвана забезпечити необхідною інформацією не тільки управлінський персонал і власників самого підприємства, але і вдовольнити потреби широкого кола зовнішніх користувачів.

Характеризуючи склад користувачів інформацією, що входять в інформаційну систему управління прибутком, слід зазначити, що коло інтересів внутрішніх і зовнішніх користувачів цією інформацією суттєво відрізняється.

Серед проблем забезпечення дотримання інтересів усіх користувачів облікової інформації виділяємо регламентацію з боку держави з метою забезпечення пріоритетності її інтересів над інтересами інших користувачів, що підтверджується тим, що у складі методологічної ради з бухгалтерського обліку при Міністерстві Фінансів України не представлені інтереси тих, хто складає звітність та відсутнє фінансування її роботи, яке має бути передбачене в бюджеті держави. З нашої точки зору, при розробці та обговоренні проектів національних П(С)БО доцільним є залучення усіх зацікавлених сторін, що сприятиме підвищенню якості методологічних засад формування облікової інформації, запровадженню державного контролю за дотриманням вимог національних стандартів, розробці власних методичних рекомендацій та тлумачень при врахуванні галузевих особливостей діяльності підприємств.

На сьогоднішній день слід констатувати факт того, що не тільки зовнішні користувачі, але і менеджери підприємства по-різному розуміють та розглядають теоретичні основи формування та розподілу прибутку підприємства. Вирішення даних проблем за бухгалтерським обліком, результатом функціонування якого є створення єдиного інформаційного простору, покликано забезпечити корисною інформацією процес прийняття ефективних управлінських рішень користувачами.

Дані бухгалтерського обліку описують безупинно мінливі ситуації, в яких знаходиться підприємство. Такий опис не можна назвати неупередженим, бо воно робиться завжди на користь тих чи інших учасників цих ситуацій. І кожен з учасників, у міру можливостей аналізуючи причини ситуації, що виникла, намагається прийняти управлінське рішення, яке приведе від сформованої ситуації до іншої, бажаної кращій ситуації.

Водночас, бухгалтерська інформація відображає події, що відбулися із запізненням. Тому, якість її визначається тим, наскільки вдається зменшити розрив між строками подій і відображенням їх у бухгалтерських документах.

Кожна така ситуація становить складне переплетення юридичних і економічних відносин, а оскільки бухгалтерський облік виконує юридичні та економічні функції, то і управлінські рішення повинні забезпечувати реалізацію обох названих функцій. Такий підхід до бухгалтерського обліку переносить центр ваги з опису вже здійснених процесів, на опис очікуваних господарських ситуацій.

Слід зазначити, що існують певні причини, через які фінансова звітність, складена відповідно до вимог національних положень, не дозволяє отримати дані, необхідні для отримання повної картини стану справ на підприємстві, проведення аналізу і прийняття управлінських рішень стратегічного напрямку: фінансова звітність відображає тільки ті події, що можуть бути подані в грошовому вираженні; у фінансовій звітності відображаються тільки ті події, що вже відбулися; у балансі не відображається ринкова вартість більшості активів; керівництво та бухгалтерська служба має можливість вибирати альтернативні методи відображення господарських подій в поточному обліку та звітності (наприклад, оцінка вибуття запасів); величина багатьох статей балансу має оціночний характер. Таким чином, стоїть гостра потреба в аналізі існуючих форм надання облікової інформації та в розробці шляхів їх удосконалення з метою забезпечення необхідною інформацією керівництво для управління економічною безпекою

Існує ще одна проблема, на яку варто звернути увагу. Дуже часто підприємство використовує два види обліку: один - для податкової інспекції, другий - для себе. Перший - явний, другий - таємний. Багатьом організаціям доводиться вести три обліку: податковий облік для потреб, фіскальних органів; бухгалтерський облік - для власників і кредиторів, включаючи банки; управлінський облік - для себе.

На сучасному етапі управлінський облік, який має оперативну і адекватно реагувати на запити управління, швидко сприймати новітні технології, поєднувати бухгалтерський облік з іншими функціями управління, не виконує такі функції. Це пов'язано, з нашої точки зору, з тим, що управлінський облік не регулюється чинним законодавством, а здійснюється з урахуванням інформаційних потреб керівництва підприємства.

Існуюча облікова система в Україні орієнтована, в основному, на розрахунок податків і легальний відхід від них, заповнення податкових форм відповідно до інструкцій Державної податкової адміністрації. І мало хто з бухгалтерів заклопотаний тим, наскільки бухгалтерська звітність відображає реальний стан справ на підприємстві, і, відповідно, наскільки вона допомагає в прийнятті оптимальних управлінських рішень.

Таким чином, стоїть гостра потреба в аналізі існуючих форм надання облікової інформації та в розробці шляхів їх вдосконалення з метою забезпечення необхідною інформацією керівництво для управління економічною безпекою підприємств.

Усвідомлення цих підходів призведе до істотної трансформації бухгалтерського обліку в перетворення його з пасивного наглядової апарату на інструмент активного впливу на господарські процеси.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996-IX (із змінами і доповненнями). - Спосіб доступу [//search.ligazakon.ua](http://search.ligazakon.ua).
2. Закон України „Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки” від 09.11.2007р. №537-V. - Спосіб доступу [//search.ligazakon.ua](http://search.ligazakon.ua).
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 // База даних інформаційно-правової системи «ЛІГА». [Електрон. ресурс]. - Спосіб доступу: <http://www.liga.net>.
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електрон. ресурс]. - Спосіб доступу: www.nau.kiev.ua.